

- ALGEMEEN-

Het thema van de verkiezing voor de sportiefste basisschool was 2+1+2. De jury heeft gekeken naar de lessen bewegingsonderwijs (2), de extra beweegactiviteiten (1) tijdens de schooltijd en naar de sport- en beweegactiviteiten (2) in het naschoolse aanbod. Ook interne en externe samenwerking werd hierbij meegenomen. Alle vijf scholen voldeden ruim aan deze kwantitatieve eis en toonden vanuit kwalitatief oogpunt zeer veel interessante vernieuwingen. Hieronder een algemeen beeld die de jury gekregen heeft van deze scholen en die een inspiratie kunnen zijn voor vele andere scholen. Aan het einde nog suggesties voor toekomstige verbeteringen.

Overzicht van positieve punten:

Dynamische schooldag.

Alle scholen vinden het van groot belang dat kinderen niet meer de hele schooldag zitten op een stoel, maar de gelegenheid krijgen om vaker en meer te bewegen. Het meest genoemde argument voor meer bewegen was dat de kinderen daarna geconcentreerder aan de kernvakken konden werken. De grootste winst van meer bewegen was dat de kinderen meer plezier beleefden op school. Vakleerkrachten, groepsleerkrachten, directeur en bestuurders wilden niet meer terug naar de oude "zitschool". De dynamische schooldag kreeg vorm op de verschillende scholen door:

- goede en meer lessen bewegingsonderwijs door vakleerkrachten
- goede en meer lessen bewegingsonderwijs aan kleuters door vakleerkrachten
- korte beweegactiviteiten (energizers) in het klaslokaal na een kernvak
- beweegactiviteiten in combinatie met een kernvak (bv springen en sommen maken)
- extra aandacht voor buiten spelen
- inzet van juniorcoaches tijdens bewegingsonderwijs of buitenspelen

De ondersteuning door de directie

De directie van de vijf scholen kiezen vanuit een duidelijke visie voor meer bewegen op school. Ze zorgen er voor dat er voldoende formatie is voor de vakleerkracht en soms ook voor buitenspeelbegeleiders. Ze geven de groepsleerkrachten ruimte om te experimenteren met allerlei beweegactiviteiten zonder dat duidelijk is dat hierdoor het rekenen of taal verbetert, maar ze zijn er van overtuigd dat het er ook niet slechter van wordt. De directies onderkennen ook de sociale meerwaarde van bewegen. Dit valt op tijdens het buitenspelen, waar minder conflicten zijn als er voldoende speel materiaal en begeleiding is.

Samenwerking vakleerkracht en groepsleerkracht

Opvallend is de ondersteunende positie van de vakleerkracht in het schoolteam. Door de nadruk op bewegen in de klas kan de vakleerkracht een inspiratiebron zijn voor groepsleerkrachten. Hij kan ideeën aandragen voor bewegingsactiviteiten die in de klas gedaan kunnen worden. Deze samenwerking is ook belangrijk als beiden samenwerken in het aanbieden van buitenspeelactiviteiten. Enkele scholen maken daarbij gebruik van de methode Beweegwijs. Als

scholen gebruik maken van juniorcoaches die helpen bij de lessen of buitenspelen ontstaat er nog meer overleg tussen vakleerkracht en groepsleerkracht.

Samenwerking tussen vakleerkracht en buurtsportcoaches

Er zijn scholen waar de vakleerkracht ook de functie heeft van buurtsportcoach, waardoor er vanzelf een verband is. Maar ook op de scholen waar aparte buurtsportcoaches zijn, is er een goede samenwerking tussen beide beweegdeskundigen. De verbinding is vooral noodzakelijk om kinderen die niet op een sportvereniging zitten te stimuleren om na school toch aan sport te doen. Hiervoor moet de buurtsportcoach een vaste plek op de school hebben, om een binding te krijgen met de kinderen.

Juniorcoaches

Opvallend was dat een aantal scholen iets deden met juniorcoaches. Zij assisteren tijdens de gymlessen of het buitenspelen van jonge kinderen. De juniorcoaches zorgen ervoor dat de jonge kinderen gerichter kunnen bewegen. Bovendien leren de juniorcoaches zelf ook veel over hoe je leiding kunt geven aan anderen.

Brede visie op bewegen

Alle scholen hebben een brede visie op bewegen. Het gaat niet alleen om het verbeteren van bewegen (de motoriek), maar ook om sociale vorming (omgang met elkaar) en persoonlijke ontwikkeling (welbevinden). De verschillen tussen de scholen en de vakleerkrachten hebben te maken met de mate waarin ze deze doelen meer of minder belangrijk vinden. Deze brede visie zorgt ervoor dat het bewegen makkelijker te integreren is in het gehele schoolbeleid.

Welke nieuwe vragen of ontwikkelpunten?

Tijdens de gesprekken ontstonden allerlei nieuwe vragen die niet direct te maken hadden met de presentaties van de scholen, maar die mogelijk wel interessant zijn voor nieuwe ontwikkelpunten. Hieronder enkele overwegingen:

Meer of minder?

Het lijkt er op dat de scholen steeds meer willen doen op het gebied van bewegen en sport. De een gaat wat sneller dan een ander, maar de jury vraagt zich af of het voor deze scholen tijd is om een stap op de plaats te maken om te overwegen welk aspect meer of minder prioriteit moet krijgen. Voor het totale leerproces van het kind is de samenhang tussen alle leeractiviteiten van belang. Wat leren de kinderen bij het buitenspelen, in de gymles en in de klas? Hoe zijn deze leeractiviteiten op elkaar afgestemd? Hoe leren kinderen bewegend samenwerken in de klas, in het gymlokaal, op het speelplein?

Wat willen we meten?

De scholen gebruiken verschillende testen of leerlingvolgsystemen om te weten hoe de vorderingen

zijn met betrekking tot de motorische ontwikkeling bij bewegingsonderwijs. Opvallend is dat de meeste vakleerkrachten sociale vorming en persoonsvorming belangrijke aspecten vinden, maar die doelen worden maar weinig systemisch gevolgd of gepland.

Waarom een dynamische schooldag?

Het viel op dat de reden om te beginnen met een dynamische schooldag was dat de kinderen te lang zitten. De vraag waarom kinderen tijdens rekenen en taal zo lang moeten zitten kwam zelden aan de orde. Misschien zijn de "energizers" een goedmakertje voor het lange stil zitten? Of zoals een kind het zei: "tijdens het bewegen in de klas raken we al onze energie kwijt om weer geconcentreerd aan het werk te gaan". Het verder verdiepen in deze boeiende maar complexe materie is raadzaam.

Dynamische schooldag doorontwikkelen

Het verder ontwikkelen van de dynamische schooldag vraagt om een brede visie en implementatie. Hoe zouden de groepsleerkrachten ondersteund kunnen worden in het aanbieden van kwalitatieve en pedagogisch verantwoorde vormen van bewegend leren/energizers? Hebben zij scholing nodig? Of middelen? Welke rol zou het schoolplein hierin kunnen spelen? Zie ook dit artikel. Enkele scholen hebben hier al mooie stappen in gezet.

Bewegend leren verbeteren met andere vakexperts

De invulling van bewegend leren wordt ontwikkeld vanuit het fysieke aspect. We zijn benieuwd hoe taal- en rekenexperts tegen deze ontwikkeling aankijken en of ze deze ook positief beoordelen. Sommige bewegende rekenlessen zijn klassikaal georganiseerd met weinig differentiatie.

Inzet juniorcoaches

De jury vindt het mooi dat juniorcoaches worden ingezet op het schoolplein of bij de lessen bewegingsonderwijs. De positieve opbrengsten voor zowel leerkrachten als leerlingen werden door iedereen ervaren. Er zou nog kunnen worden nagedacht over wat het de juniorcoaches oplevert of zou kunnen opleveren. Ook zij leren hier iets van...

Overgang naar VO.

De kinderen die op deze vijf scholen hebben gezeten zullen het op het voorgezet onderwijs lastig krijgen als ze dan weer stil moeten zitten in de klas en er minder aandacht is voor bewegen. We hopen dat de genomineerde scholen hun expertise ook gaan delen met het voortgezet onderwijs.

Juryrapport Johannesschool 2022

De Johannesschool – Arnhem

De school blinkt uit ten opzichte van de andere genomineerde scholen in de onderlinge samenwerking tussen school en buurtsportcoach om een passend sport en beweegaanbod te realiseren. Plezierig bewegen in een veilige setting staat centraal. De jury juicht het gedachtegoed 'bewegen draagt bij aan het verbeteren van het leven' erg toe. Mooi om te zien hoe de school hier in de praktijk invulling aan geeft!

De jury heeft echt een warm gevoel gekregen van de manier waarop het hele team omgaat met de kinderen en de leerlingen echt centraal stelt. Zij waren ook erg gecharmeerd van de manier waarop ook de presentatie voor een groot deel in handen van leerlingen lag. Het sportjournaal, de zelfgemaakte fruitspiezen... allemaal mooie voorbeelden van de manier waarop de school talenten en eigenwaarde van de leerlingen worden gewaardeerd.

Complimenten van de jury:

- De school is een veilige plaats voor leerlingen. Hier mogen zij zichzelf zijn. Het aanbod sluit aan bij de populatie.
- De buurtsportcoach speelt een belangrijke rol in het in beweging brengen en laten aanhaken van leerlingen bij pauzesport en het naschoolse aanbod. Er is een wijkgerichte aanpak, waarbij echt ingezet wordt op verbinding door relatie.
- Het aanbod is echt leerling gericht. Er wordt goed gekeken naar wat leerlingen nodig hebben en leerlingen krijgen ook echt een rol in het sport- en beweegaanbod. Zo mogen ze meedenken in de leerlingenraad of worden ze als pleincoach ingezet. De manier waarop de leerlingen centraal worden gezet en wordt gekeken naar wat het beste past bij zijn/haar ontwikkeling, is iets wat de jury erg aanspreekt.
- Wauw, wat een grandioos schoolplein!
- De school heeft een groots en laagdrempelig naschools aanbod met veel impact. Dit blijkt uit de hoge deelname (30-40% van de kinderen doet mee)
- Het hele team draagt het belang van bewegen uit en past bewegen ook toe tijdens de schooldag
- De school ziet veel mogelijkheden om samen te werken met verschillende partijen. En de samenwerkingspartners spraken uit ook graag samen te werken met de school!
- Bewegen wordt echt gezien als middel om lekker in je vel te zitten en door plezier in bewegen is er veel bijvangst: plezier, goed met elkaar omgaan, samen spelen/leren, grenzen aangeven, vrijheid ervaren om mee te doen.
- De school maakt een mooie koppeling naar gezonde voeding en een gezonde leefstijl. Er is hierbij een mooie samenwerking met Vitesse. Ook het creëren van bewustzijn voor goede voeding door middel van samen koken met leerlingen sprak de jury erg aan.

De jury geeft de school de volgende tips mee:

- Groep 4-5 heeft maar eenmaal per week bewegingsonderwijs en het andere lesuur wordt besteed aan zwemles. Dit zijn keuzes die de gemeente maakt, maar vanuit het oogpunt dat de motorische ontwikkeling van kinderen dan het grootste is is het wel een gemiste kans dat

juist die leerlingen minder bewegingsonderwijs hebben. Ziet de school mogelijkheden om hier iets aan te doen?

- ➔ De jury vindt het mooi dat juniorpleincoaches worden ingezet op het schoolplein. Er zou nog kunnen worden nagedacht over wat het de juniorpleincoaches oplevert of zou kunnen opleveren. Ook zij leren hier iets van!
- ➔ De weg naar de sportverenigingen is voor veel leerlingen in deze wijk lastig. Er is wel heel veel animo voor het naschoolse aanbod. De jury vroeg zich af wat het vervolg is. Hoe zorg je dat deze leerlingen ergens aanhaken/aangehaakt blijven als zij de stap naar de middelbare school maken?

Kortom, de school mag heel trots zijn op de kansen die zij de leerlingen geeft door het brede aanbod bewegen en sport. De school heeft een ontzettend mooi naschools aanbod en is een voorbeeld voor andere scholen op het gebied van samenwerken en verbinden. Bewegen is tijdens de schooldag niet meer weg te denken. Sport en bewegen betekent veel voor de school en voor de leerlingen. Sport en bewegen wordt niet alleen ingezet voor het plezier, maar ook om sociale gelijkheid te creëren en iedereen erbij te laten horen.